

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՀՈՒՆԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը կամ տառակապակցությունը:

- 1) խա-կանք, հա-շտակել, ս-րթնել, քարակո-
- 2) պա-սիմատ, դիցու-, վարա-իչ, բազրի-
- 3) կշտա-բել, ա-պաճույճ, ա-բարտակ, ա-փոփել
- 4) լեզ-ն, Նապոլ-ն, ամ-բա, թ-րեմ

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) հարավ(ամերիկյան), վեր(հանում), վեց(ամյա)
- 2) մեծ(բրիտանական), ի(լրումն), փոխ(վարչապետ)
- 3) գեր(տերություն), մաս(մաքուր), մեկ(մեկու)
- 4) քչից(շատից), տարեց(տարի), գիտա(հետազոտական)

3 Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների միայն մեկ բաղադրիչն է գրվում մեծատառով:

- 1) ԼԱԶԱՐՅԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ, ՇԱՄԻՐԱՄԻ ԿԱԽՈՎԻ ԱՅԳԻՆԵՐ, ՆՈՐ ԳԵՏԻԿԱՎԱՆՔ
- 2) ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆ, ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԱԶԳԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ, ԳԱՆԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ
- 3) ՀՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՅՅԱԼ ՕՎԿԻԱՆՈՍ, ՉԻՆԱԿԱՆ ՊԱՐԻՍՊ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐՉՐԱՎԱՆԴԱԿ
- 4) ՊԻՐԵՆԵՅԱՆ ԹԵՐԱԿՂԶԻ, ՍՈՒՐԲ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՅԻ, ՆՈՅԻ ՏԱՊԱՆ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ընդգծված *ե*-ն արտասանվում է:

- 1) աներես, մակերիկամ, կիսաեփ
- 2) համերկրացի, նախերգանք, ինքնաե
- 3) վերեք, տասներեք, գետեզր
- 4) ապերախտ, հորերբայր, վրաերթ

5 Ո՞ր շարքում *չկա* բառ, որում *ի*-ն հնչյունափոխվել է *ի*:

- 1) օթյակ, տասնյակ, ոսկյա
- 2) խոյակ, կղզյակ, քառյակ
- 3) նաիրյան, սարյակ, ալյակ
- 4) հարյուրյակ, լուսնյակ, հոգյակ

6 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) երկյուղել, խոժոռվել, զարհուրել, սուկալ
- 2) փոս, վիրապ, քիվ, խրամատ
- 3) բիլ, լուրթ, երկնագույն, մուժ
- 4) պչրել, ծեքծեքել, սեթևեթել, նազել

7 Ո՞ր տարբերակում է *սուր* բառը մյուսներից տարբեր իմաստ արտահայտում:

- 1) Սուր ճոճելով ոչ մի լավ բանի էլ չես հասնի:
- 2) Սուր վերցնողը սրից էլ կընկնի:
- 3) Իմ սո՛ւր, արթուն ականջում Մի խոր ձեն է միշտ հնչում:
- 4) Առանց ընկճելու երկրի թշնամուն՝ Նրա սուրը երբեք չի մտել պատյան:

8 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ համապատասխանեցված տրված բառերն ու դրանց բացատրությունները նշող տառերն ու թվերը:

ա. թավուտ	1. արևագուրկ, ստվերոտ տեղ
բ. կղմինդր	2. խիտ թփերով ու մացառներով պատված տեղ
գ. ծմակ	3. թրծած աղյուս
դ. սողնակ	4. դուռը փակելու ձող
ե. տավիղ	

- 1) ա-2, բ-1, դ-4, ե-3
- 2) ա-1, բ-3, գ-4, ե-2
- 3) ա-2, բ-3, գ-1, դ-4
- 4) ա-1, գ-2, դ-3, ե-4

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) ցլամարտ, բքաշունչ, շաքարեղեգն, շքադուռ
- 2) լաստանավ, հանքատեր, մարդամոտ, լրատու
- 3) արոտավայր, ձկնկիթ, ցուցանիշ, մակբայ
- 4) ասուլիս, սրտատրոփ, վերնաշերտ, շուրջառ

10 Ո՞ր շարքում *-ե* վերջածանց ունեցող բառ կա:

- 1) աշտե, բրոնզե
- 2) ոստրե, որկիցե
- 3) ափսե, երե
- 4) հյուլե, հանրաքվե

11 Ո՞ր նախադասության մեջ անորոշ դերբայ չկա:

- 1) Մի օր հանդիպեցի ուսուցչիս. որքա՛ն էր փոխվել նա. մորուքն ու բեղերը ճերմակել էին բամբակի պես, արագաշարժ ոտքերը՝ թուլացել:
- 2) Ջորքը իսկույն բաժանվում է մասերի, որպեսզի ծառուղիներով անցնելու ժամանակ զինվորներն իրար չխանգարեն:
- 3) Գիշերը տուն մտնելիս նա որոշեց անհանգստություն չպատճառել տնեցիներին և կամացուկ գնաց իր սենյակը:
- 4) Պետրոսի գալուց հետո մայրն իրեն լիակատար երջանիկ պիտի զգար:

12) Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն գոյականների համարները, որոնց հոգնակին կազմվում է *-եր* վերջավորությամբ.

1. դրամահատ, 2. ստուգայց, 3. նիզակակիր, 4. լրագիր, 5. ջրաշիթ, 6. աշխատավարձ, 7. պատշար, 8. աստղագետ, 9. ատամնաշար:

- 1) 1, 3, 5, 6, 8
- 2) 2, 3, 6, 7, 8
- 3) 2, 4, 5, 6, 9
- 4) 1, 2, 4, 5, 7, 9

13) Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հողի գործածություն կա:

- 1) Եվ վերքդ պոկի՛ր, տու՛ր ինձ, սիրելի՛ս, գոտեպնդվի՛ր և խորխտ ու վես կոչնակդ հնչեցրո՛ւ:
- 2) Ինչո՞ւ ես տխուր, ամենատրտալիկ մահկանացուների մեջ:
- 3) Ավա՛ղ, խավարն ու չարը դժնյա և աշխարհիս գոռ հզորների սուրն ու բռունցքը խորտակեցին քեզ:
- 4) Ողբում եմ դառը վիճակդ տխուր, ո՛վ իմ վիրալից, խոցված հայրենիք:

14) Ո՞ր նախադասության մեջ բայի խոնարհման սխալ ձև *չկա*:

- 1) Ծովի մեղմօրոր ալիքները դիպչեցին նրա մերկ սրունքներին, և նա սրբաբաց:
- 2) Ամեն տեղ այդ սերը ծիծեռնակի պես ճովողում էր, մինչև հասունացան նրանք:
- 3) Ալիքները հսկա սառցաբեկորները թոցրեցին դեպի ծովի խորքը:
- 4) Սարի հետևում հանգչել էին վերջին շողերը, երբ մենք շարժվեցինք դեպի վրանները:

15) Ո՞ր նախադասության մեջ կապ կա:

- 1) Իսկույն և եթ առաջ է գալիս մի շատ ցավալի պատկեր:
- 2) Կնասեր իր տեղը, կկռթներ հոնի կարմիր մահակին:
- 3) Քեզ հանդիպելուց հետո ամեն ինչ փոխվեց իմ կյանքում:
- 4) Առավոտ ծեփին նա կանուխ էր վեր կենում:

16) Ո՞ր տարբերակում է ընդգծվածը նախադասություն:

- 1) Նա չգիտես ինչ է փնտրում այս կյանքում:
- 2) Ոչ ոք չէր ուզում անցած ճանապարհը վերագնահատել և հետևություններ անել:
- 3) Ամեն երեկո՝ աշխատանքից տուն վերադառնալիս, մտնում էր խանութ:
- 4) Լայն ճակատը ակոսվում էր ու զնայով մթնում:

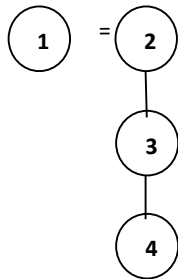
17) Ո՞ր նախադասության մեջ որոշիչ *չկա*:

- 1) Կանգնած է վարժապետ Սողոն՝ մտքերի մեջ խորասուզված:
- 2) Նա շրջում էր ցնցոտիներով, որոնք հազար տեղից կարկատված էին:
- 3) Բլուրները նախկինում չոր ու ցամաք են եղել, իսկ հիմա այգեստան են դարձել:
- 4) Հայկական խոհանոցը շատ է դուր գալիս զբոսաշրջիկներին:

18 Ո՞ր նախադասությունն է բարդ համադասական:

- 1) Մի՞թե չկա ոչ մի հոգի հարազատ, Մի՞թե չկա ոչ մի մուլար ուրվական:
- 2) Ու նայում եմ ես դեպի ցած, Ուր դաշտերն են մրափում:
- 3) Նրանց սերը ծնվել էր նույնքան աննկատ, ինչպես մի գիշերում բացվում է մուգ մանուշակը:
- 4) Ու խշռոցը կաքավներից հասավ թե չէ, իսկույն փռռալով իջան արևոտ արտերի վրա:

19 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Այդ միջոցին, երբ դուք մտնում եք խաղատուն, օրենքը նախ և առաջ ձեզնից խլում է ձեր գլխարկը, որպեսզի դուք հարգալից կեցվածք ընդունեք նրանց առջև, ովքեր խաղի մեջ խելու են ձեր գումարը:
- 2) Օրիորդը մի քանի անգամ բարձրացրել էր վարագույրները՝ ժայռերից վերև ելնող ծխի մի սյուն տեսնելու, բայց թվում էր, թե մառախուղը թույլ առ թույլ նոր երանգներ է ստանում, որոնց մեջ նրա երևակայությունը վատ նախագուշակումներ նշմարեց:
- 3) Մի՞թե կրոնական որևէ հույզ, հոգածության որևէ նշույլ չկա այդ վերաբերմունքի մեջ, որ շռայլվում է սիրած էակի նկատմամբ, որը դեռ չի կարող այն գնահատել:
- 4) Այդ նշանավոր տարվա հոկտեմբեր ամսվա վերջին Պալե-Ռոյալ մտավ մի երիտասարդ ճիշտ այն թույլին, երբ խաղատները բացվում էին՝ համաձայն այն օրենքի, որ պաշտպանում է անխուսափելի դարձած կիրքը:

20 Ո՞ր նախադասության մեջ շարադասության սխալ չկա:

- 1) Հանրահայտ ֆուտբոլի իսպանական ակումբները մեծ գումարներ են ծախսում լավագույն խաղացողներ ձեռք բերելու վրա:
- 2) Հանցագործության վայրում գտնվել է հնամաշ տղամարդու վերարկու:
- 3) Վերջապես կան և հնչյուններ՝ վերադարձի ու վերջին հույսի:
- 4) Աշխարհի գեղասահքի առաջնություններում ռուս մարզիկները միշտ պատշաճ մակարդակով են հանդես եկել:

21 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Նա վերցրեց դաշույնը, որ մի պահ փայլեց կրակի ցուրներից, ու սկսեց քայլել ափին զուգահեռ:
- 2) Չնայած իշխանի՝ քրտինքի մեջ կորած նժույզը հոգնած էր, իսկ ճանապարհը՝ զառիվեր, այնուամենայնիվ նա անընդհատ շտապեցնում էր խեղճ կենդանուն, որպեսզի ամբողջ հասնի մի քանի վայրկյան առաջ:
- 3) Այդտեղ էր և պալատական բանաստեղծը, որը, երգելով Ֆաթիմի հաղթանակներն ու փառահեղ գործերը, արժանացել էր նրա ջերմ համակրանքին:
- 4) Ինչ էր ուզում դրանով ասել, այդպես էլ չհասկացա:

22 Ո՞ր նախադասությունն է գրաբարով:

- 1) Երբ կու ծաղկին միտքս ու հոգիս, լեզուս իմ հանց պըտող կու տայ:
- 2) Եթող զարքայն Հայոց եւ գնաց Սաղամուտ տէր Անձտեաց, եւ ընդ նմին իշխանն Մեծի Ծովաց:
- 3) Ոհ, իմ սիրտը կտրատվում է՝ Տեսանելով այսպես սեր՝ Դեպի թշվառ մի հայրենիք, Որ ոտնակոխ եղած էր:
- 4) Տե՛ր արքա, ավելի կմեղանչես, երբ գահդ թափուր թողուս, որուն վրա միշտ հառած են Պարսկաստանի արյունոտ աչքերը:

23 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Անգլիական մի վիճակագրություն ցույց է տալիս,

- 1) Ժան Վալժանը գողություն էր կատարել քաղցի պատճառով
- 2) որ Լոնդոնում հինգ գողությունից չորսի անմիջական պատճառը քաղցն է
- 3) լոնդոնյան գողությունների իրական պատճառը
- 4) թերևս Լոնդոնում գողությունների պատճառը քաղցն է

24 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում դրանց տրամաբանական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Ջարմանակ կարելի էր միայն, որ կենդանիները այդ արգելքը հաղթահարեցին և՛ բաց, և՛ փակ աչքերով, այսինքն՝ նրանք մթության մեջ կողմնորոշվեցին ոչ տեսողությամբ:
2. Կատարվեց գիտափորձ. մի մութ սենյակում զանգակներով մետաղալարեր տեղադրվեցին, որոնք մեծ խտությամբ զբաղեցնում էին սենյակի օդային ողջ տարածքը, և թեթև հայումը մետաղալարին առաջացնում էր ուժեղ դողանց:
3. Մարդկանց երկար ժամանակ զարմացնում էր մթության մեջ չղջիկների կողմնորոշվելու ունակությունը:
4. Հաջորդ փորձն արվեց այլ կերպ. փակեցին նրանց ականջները, և վերջապես լավեց զանգի դողանց. այսինքն՝ մթության մեջ նրանք «տեսնում էին ականջներով»:

- 1) 4, 3, 2, 1
- 2) 3, 4, 1, 2
- 3) 4, 1, 2, 3
- 4) 3, 2, 1, 4

25 Ո՞ր հերոսի խոսքերն են:

*Մինչ դու գնացեր
Եւ գերկիրս ամենայն ընդ քեզ տարար,
Ես աւերակացս ո՞ւմ թագաւորեմ:*

- 1) Հայկի («Հայկ և Բել»)
- 2) Արտավազդի («Արտաշես և Արտավազդ»)
- 3) Արա Գեղեցիկի («Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ»)
- 4) Տիգրանի («Տիգրան և Աժդահակ»)

26

Պ. Դուրյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Աստղ մ'ալ ես կ'երթամ հավելուլ երկնից,
Աստղերն ի՞նչ են որ, եթե ո՛չ անբիծ
Եվ թշվառ հոգվոց անեծք ողբագին,
Որք թրռին այրել ճակատն երկնքին:*

- 1) «Միրել»
- 2) «Տրտունջք»
- 3) «Իմ ցավը»
- 4) «Լճակ»

27

Ի՞նչ ճակատագիր է ունենում Նար-Դոսի «Ես և նա» պատմվածքի՝ իրավաբանություն ուսումնասիրող երիտասարդը:

- 1) Կիսատ թողնելով իր ուսումնառությունը՝ վերադառնում է հայրենի քաղաք, որպեսզի վրեժ լուծի սիրած աղջկա ամուսնուց:
- 2) Հայտնի փաստաբան դառնալով՝ կարողանում է վրեժ լուծել իրեն դավաճանած աղջկանից:
- 3) Դառնում է հարբեցող և զանազան մութ գործեր պաշտպանող փաստաբան:
- 4) Մերժված սիրո պատճառով հուսահատությունից ինքնասպան է լինում:

28

«Դանայան տակառ» արտահայտությունը Գ. Չոհրապի ո՞ր նովելում է գործածվել ու դարձել համեմատության եզր:

- 1) «Փոստալ»
- 2) «Ճիտին պարտքը»
- 3) «Չարուղոն»
- 4) «Այինկա»

29

Ո՞րն է Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի գլխավոր նպատակադրումը:

- 1) գլխավոր հերոսի ամուսնության ձախողման վերաբերյալ զվարճալի պատմություն ստեղծելը
- 2) ազգի մտավորականներին մուրացկանության համար մեղադրելը
- 3) ազգի մեծահարուստ մարդկանց բթամտությունը ցույց տալը
- 4) մտավորականների թշվառ վիճակի նկատմամբ ազգային մեծատունների անտարբերությունը ցույց տալը

30

Ա. Իսահակյանի ո՞ր ստեղծագործությունն է ավարտվում հետևյալ տողով.

«Ծնվում ենք սկամա, ապրում ենք զարմացած, մեռնում ենք կարոտով...»:

- 1) «Հավերժական սերը»
- 2) «Աբու-Լալա Մահարի»
- 3) «Ռավեննայում»
- 4) «Սաադիի վերջին գարունը»

31 Բաֆֆու «Սամվել» պատմավեպի տրված հատվածը ո՞ր հերոսին է վերաբերում:

«Նա չդիպավ աղքատիկ ճաշին, որ բերել էին նրա համար, միայն վեր առեց խեցեղեն ամանը, խմեց ջուրը՝ փոքր-ինչ զովացնելու սրտի տապը: Հետո անցավ, ընկողմանեց յուր հարդյա անկողնի մեջ: Նա դարձյալ շարունակեց նայել անշարժ արձանի վրա»:

- 1) Ներսես Մեծին
- 2) Արշակ Երկրորդին
- 3) Սամվելին
- 4) Վասակ Մամիկոնյանին

32 Ո՞ր տողերի հեղինակը Վ. Տերյանը չէ:

- 1) Մա՞հն է արդյոք, թե՞ նինջը քեզ
Պատել, պայծա՞ռ Նաիրի:
- 2) Եվ թող տեսնեն իմ աչքերի մեջ կախվածի,
Իմ բո՞րբ երկիր, լուսապսակ քո ապագան:
- 3) Իջնում է գիշերն՝ անգութ ու մթին,
Եվ այգը բացվում՝ դառն ու մահահոտ:
- 4) Որպես լեռն է մեր պայծառ տեսել հազար ձյուն,
Այնպես նոր չեն մեզ համար դավ ու դառնություն:

33 Ո՞ր բառերում սղում կա:

1. այրադաց, 2. պտղամիս, 3. եզրային, 4. կապուտաչ, 5. ծնրադիր, 6. ոսկերիզ,
7. բարենպաստ, 8. երկրաբան

34 Ո՞ր բառերում մեկից ավելի ածանց կա:

1. կանոնավոր, 2. բամբակենի, 3. անպարտելի, 4. միջնորմ, 5. վարչական,
6. գիտնական, 7. ապուշություն, 8. ուսուցիչ

35 Ո՞ր նախադասություններն են միակազմ:

1. Կյանքս թեթև տանուլ տված գրագ եղավ, անց կացավ:
2. Քայլե՛լ ու քայլե՛լ, թափառե՛լ մենակ աշխարհի փոշոտ ճանապարհներին:
3. Պտուղը ծառից են ճանաչում:
4. Կախարդվածի պես կանգնած Տնե՛ր, տնե՛ր ավերակ:
5. Ա՛խ, իմ բախտը կանչում է ինձ, Չեմ հասկանում՝ դեպի ուր:

36 Տրվածներից որո՞նք են ածական:

1. զարմացած, 2. մշտապես, 3. բաղձալի, 4. ամենևին, 5. վայելուչ, 6. մկանուտ,
7. առաջնային, 8. այսպիսի

37 Ո՞ր նախադասություններում ձևի պարագա կա:

1. Մի վարձկան գարեհաց էր ուտում՝ ազահաբար կուլ տալով պատառները:
2. Բուռուր խանդադատանք էր ապրում այդ տեսարաններից և շնչում ռազմական ճամբարի առնական սուր հոտը:
3. Պատերազմից հետո շատերը, մուրացիկի պես ձեռքները անցորդներին պարզած, կանգնում էին եկեղեցու դռան մոտ:
4. Նա ուղևորվեց այնտեղ, ուր ծածանվում էր կապույտ դրոշը. դա հեծյալների ճամբարն էր:
5. Նրա մեծույզը դանդաղ գնում էր դեպի ճամբար, որտեղ տեղավորված էր Հռոմի մոտակայքում գտնվող հավաքակայանը:

38 Նշել այն համարները, որոնց տեղում բութ պիտի դրվի:

Մշուշը լեռներից կիրճն էր իջել(1) թավազուր լցվելով ձորը: Լեռների գլխին հիմա մռայլ ամպեր էին ճոճվում իսկ արևը թաքնվելով ցրիվ ամպերի հետևում(2) ծիկրակում էր(3) հրաշք էր: Ծառի շուրջբոլորը ողողված էր արևով իսկ քիչ այն կողմ(4) ստվեր էր(5) խոնավ ու մութն առած: Լույսը ստվերն էր շեշտել ստվերը(6) լույսը և թվում էր(7) ծառի շուրջբոլորը ծիածաններ էին քանդվում ու հյուսվում: Իսկ ներքևի կածանում լույսը տարուբերվելով(8) կարծես պահմտոցի էր խաղում:

39 Բառերից քանիստ՞ում է գաղտնավանկի ը-ն սխալ տեղադրված (տվյալ տեղում գաղտնավանկ չկա):

կռթ(ը)նել, մկ(ը)րտել, մարմ(ը)նական, ձեռն(ը)բաց, խ(ը)նդրանք, հագն(ը)վել, գն(ը)նել, գտ(ը)նվել

40 Բառերից քանիստ՞ արմատներից որևէ մեկին կարող է միանալ -մտ վերջածանցը և բառ կազմել առանց 2-րդ ածանցի:

երկնածիզ, արյունլվա, թաղապետարան, բազկաթոռ, դրդապատճառ, պարտվել

41 Տրված բառաշարքում ինքը բառի քանի՞ բառածև կա:

իրենք, ինքնիրեն, իր, ինքնին, իրենց, ինքնուրույն, իրենցով, ինքնական

42 Տրվածներից քանիստ՞ում ստորադասական շաղկապով կապված երկրորդական նախադասություն կա:

- Աշուն էր՝ տերևաթափով, արևի նվազ ջերմությամբ, դառնաշունչ քամիով, որ ծառերի ճյուղերից պոկում էր դեղնած տերևները:
- Թեկուզ տաք թեյը վառեց մատը, տղան ծպտուն չհանեց:
- Ավին հիմա էլ ողջ է, չնայած սովորական մարմնի վրա գլխի փոխարեն մարդկային գանգ է:
- Նախքան սկեսուրի՝ եկեղեցուց գալը Սանդուխտը սկսեց արագ-արագ հավաքել փոքրիկի թափափած իրերը:

43 Բառերից քանի՞սն են ենթարկվում m հոլովման:

վազել, ոչ ոք, երեխա, ամուսին, լուցկի, շանթարգել, կիրակի, նախամարդ

44

Պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածված:

բաղաձայնույթ, շրջադասություն, փոխաբերություն, չափազանցություն

Երբ իջնի գիշերը, ու անցած հուշերը,
Անցածի փշերը դառնորեն խոցեն,
Ո՛րք, մենակ կգաս դու և կերգես քո սերը,
Որ վերջի՞ն մեր սերն է աշխարհում գուցե:

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միսալ է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Բոլոր բայերը կարող են ստանալ չ նախածանց:
2. Պատճառական բայերը կազմվում են միայն մեկ եղանակով՝ պատճառական ածանցներով:
3. Բոլոր ածանցավոր բայերը անցյալ կատարյալում ունենում են պարզ բայերից տարբերվող վերջավորություններ:
4. **Ա** խոնարհման բոլոր կանոնավոր պարզ բայերի եզակի հրամայականը և ըղձական ապառնի ժամանակի եզակի երրորդ դեմքը նույն վերջավորությունն ունեն:
5. **Ն, չ** սոսկածանցավոր կանոնավոր բայերի անցյալ կատարյալը, վաղակատարը, ենթակայականը և հարակատարը կազմվում են տվյալ սոսկածանցների անկումով:
6. Պատճառական ածանց ունեցող բայերի եզակի հրամայականը կազմվում է **ու**, իսկ հոգնակին՝ **եք** վերջավորությամբ:

Բ մակարդակ

46 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Հեռվից խաղալով ու խայ-ալով(1) վազում էր սպիտակ ձին: Քամին փ-փռացնում(2) էր բաշը, և ձին լայն կր-քով(3) ճեղքում էր լեռնային օդի այլքները: Արևը ոսկ-որել(4) էր ձիու արծաթածույլ ասպանդակները, պողպատյա պախուր-ը(5): Թվում էր՝ գո-շ(6) ամպերի պատվանդանից պոկվել է մարմարե մի հեծ-լ(7) և սրըն-աց(8) արշավում է որպես չքնաղ տեսիլք:

- 1) 2-ռ, 3-ծ, 5-ձ, 7-յա
- 2) 1-տ, 3-ծ, 6-ր, 8-թ
- 3) 1-տ, 4-և, 5-ձ, 8-թ
- 4) 2-ր, 4-և, 6-ր, 7-յա

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) քննություն, ստախոս, ձնաբուք, դիպաշար
- 2) ընկանակ, սիրասուն, տխրություն, փութկոտ
- 3) դիտարկում, միջանցք, իջնել, գրախանութ
- 4) ծանրորդ, ըղձալի, կատվառյուծ, ատենակալ

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) քրմապետ, մրցանակ, օժտվածություն
- 2) ամբոց, ավշանյութ, սպառազեն
- 3) ճշտապահ, դեռափթիթ, վայրկենական
- 4) լցոնել, նկարչական, ապաքինում

49 Ո՞ր բառն է որին հականիշ. բառերը նշող տառերի ու թվերի համապատասխանեցման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

ա. սինլքոր	1. վեհերոտ
բ. հանդուզն	2. վեհանձն
գ. ճապաղ	3. սեղմ
դ. ժիր	4. հեղզ

- 1) ա-2, բ-4, գ-3, դ-1
- 2) ա-3, բ-1, գ-2, դ-4
- 3) ա-3, բ-4, գ-2, դ-1
- 4) ա-2, բ-1, գ-3, դ-4

50 Ո՞ր դարձվածքի իմաստն է սխալ բացատրված:

- 1) մազը գերան դարձնել – չափազանցնել
- 2) թևերը կտրել – իրենից հեռու վանել
- 3) գառան մորթի հագնել – միամիտ ձևանալ
- 4) խաղաթղթերը խառնել – ծրագրերը խափանել

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա փակագծերում նշված ածանցը:

- 1) պարագիծ, անպարփակ, բազմապարունակ, պարախումբ (*պար(ա)- նախածանց*)
- 2) բաղդատելի, բաղակցել, բաղաձայն, բաղեղապատ (*բաղ(ա)- նախածանց*)
- 3) մանրադիտակ, լեզվակ, աղյուսակ, ծորակ (*-ակ վերջածանց*)
- 4) դյուրին, աղախին, ստորին, առաջին (*-ին վերջածանց*)

52 Ո՞ր շարքի *ոչ* բոլոր բառերն ընդհանուր արմատ ունեն:

- 1) հնամենի, հնոց, հնավանդ, հնագետ
- 2) սնամեջ, սնապարծ, սնոտի, սնահավատ
- 3) ուղեկալ, գործուղում, ուղեցույց, խճուղի
- 4) ծառաբուն, բնաբան, բնույթ, բնորոշ

53 Ո՞ր տարբերակում ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Հենց Ազազելլոն հեռացավ, նույն պահին կատվի աչքն ընկավ մեկին, որ, հասկանալով իր մոտալուտ վախճանը, հանկարծ իր վրայից զցեց պատմունճանը, շարտեց հատակին ու նետվեց սանդուղքն ի վար՝ շնչասպառ լինելով իրեն հետապնդողների ձայներից:

- 1) **հենց** – վերաբերական, **հեռացավ** – անցյալ կատարյալ
- 2) **հասկանալով** – անորոշ դերբայ, **հետապնդողների** – ենթակայական դերբայ
- 3) **որ** – ստորադասական շաղկապ, **հատակին** – որոշյալ առում
- 4) **վրայից** – հետադիր կապ, **մոտալուտ** – ժամանակի մակբայ

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) նույնիսկ, որոշ, քանիերորդ, այստեղ
- 2) նույնքան, սույն, փոքր-ինչ, ոմն
- 3) մի քանի, մինչև իսկ, ամենայն, միմյանց
- 4) ուրիշ, ինչ-ինչ, համայն, ոչ ոք

55 Ո՞ր նախադասության մեջ սուկածանցավոր բայ *չկա*:

- 1) Եվ ես արթնացա խնդության ցավից. Գիշերվա հովն էր լալիս դաշտերում:
- 2) Հառաչում է ճերմակ քամին՝ Աչքն անհայտին հառած:
- 3) Անծիր աշխարհի դժկամ ու դաժան Ուղիների մեջ իմ սերը կորած էլ չորոնես:
- 4) Ցորենների արտի վրա հրաբորբոք Անցնում է մի երկնային կարմիր մորմոք:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ *չկա*:

- 1) Մութը պիտի իջնի, ու աշխարհը այս հին Պիտի ցնորք դառնա, Պիտի ձգվի մահին:
- 2) Երիտասարդը վազեց դեպի կառքը և ուղղելով բաճկոնի օձիքը՝ կանգնեց ձգված:
- 3) Ա՛խ, սինյո՛ր, եթե հնար լիներ, կտվորեի թավջութակ նվագել ու կմտնեի երաժշտական խումբ:
- 4) Գործ շատ կար. ծրագրեր էի վաճառում, հետնաբեմում աշխատում:

57 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Եթե իր դարբնոցն ունենար, հաճախորդներ ինչքա՛ն կունենար:
- 2) Վառարանի առաջ նստած՝ երգում էր մի հին երգ:
- 3) Վաղ առավոտից արդեն ոտքի վրա էր լինում:
- 4) Արագ քայլերով ինձ մոտեցավ մի ակնոցավոր մարդ:

58 Ո՞ր տարբերակում անկանոն բայ չկա:

- 1) Այսօր եղի՛ր քրոջ պես՝ Անչար, մաքուր ու գթուտ. Գրկենք իրար ու նստենք, Նստենք մինչև առավոտ:
- 2) Երագ աշխարհում Ամեն բան հավետ Գալիս է, գնում Ու ցնդում անհետ:
- 3) Տա՛ր ինձ, քարավա՛ն, իժերի՛ն հանձնիր, թաղի՛ր հեզ սիրտս ավազների մեջ:
- 4) Երբ վրանի մոտ լսեց մոր բոբիկ ոտքերի ձայնը, զգեստի խշշալը, վախվորած տղան հանգստացավ:

59 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության երկրորդական նախադասության բնույթը ճիշտ նշված:

- 1) Չէի հավատում, որ երբեմնի վտիտ ու փխրուն այդ աղջնակը այդքան շնորհալի մի դերասանուհի է դարձել: *(ուղիղ խնդիր)*
- 2) Առավել արդարացի կլիներ, եթե ներկայի փոքրիկ վշտերը մեղմացնեինք անցյալի քաղցր հիշողություններով: *(պայմանի պարագա)*
- 3) Հաստատվեց ծովափնյա մի փոքրիկ քաղաքում, որտեղ երիտասարդ տարիներին ուսուցչություն էր արել իր հայրը: *(որոշիչ)*
- 4) Նպատակս այն էր, որ այդ ուղևորության ընթացքում այցելեմ նաև օդեսացի ընկերուհուս: *(նպատակի պարագա)*

60 Ո՞ր տարբերակում է պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Ես հետ էի նայում մերձավորներից բաժանվող արտրականի նման:*
Ես հետ էի նայում արտրականի նման, որ բաժանվում է մերձավորներից:
- 2) *Վերջացնելով իր սովորական աղոթքը՝ տատս ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փոքրիկ կապոց:*
Երբ վերջացրեց իր սովորական աղոթքը, տատս ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փոքրիկ կապոց:
- 3) *Նրա կարծիքով անընդհատ տեղափոխություններիս պատճառը գեղեցիկ տանտիրուհի փնտրելս էր:*
Նրա կարծիքով անընդհատ տեղափոխություններիս պատճառն այն էր, որ գեղեցիկ տանտիրուհի էի փնտրում:
- 4) *Թշնամուց ճշմարտություն ակնկալողը կանխավ հավատում է ստին:*
Թշնամուց ճշմարտություն ակնկալողը նա է, ով կանխավ հավատում է ստին:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչ չկա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Չքնաղ է Սևանը տարվա բոլոր եղանակներին թե գարնան արևոտ օրը թե ամռան աստղազարդ գիշերին:
- 2) Ահա հպարտորեն կանգնած է հայտնի մարզիկը Սմբատ Բագրատունին բնավ չընկճվելով աղմուկ-աղաղակից:
- 3) Նոյյան հանգրվանը Մասիսը շատ չոր է ու լերկ ոչ ծառ կգտնես նրա լանջին ոչ թուփ:
- 4) Տպավորությունը ցնցող էր ունկնդիրներից ոմանք աշխատում էին վերարտադրել լսած հոգեցունց մեղեդիները:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայական դարձված չկա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ջորքի կտորածը որի մասին մտածելն անգամ վիշտ էր պատճառում նրան թագավորը չէր ուզում հիշել:
- 2) Օմար Խայամը Խորասանի փառաբանված բանաստեղծը գինի էր ըմպում:
- 3) Հանկարծ մի խենթ քամի բարձրացավ և վայր գցեց նրա ձեռքի գավը ազնիվ գինին հեղելով հողին:
- 4) Պանինի սարսափը հեռուներում էր տարածված և նրան տեսնելիս սարսում էին:

63 Փակագծերում տրված բառերի ո՞ր հերթականությունն է համապատասխանում նախադասության մեջ դրանց տեղադրման ճիշտ կարգին (բառերը տրված են ուղիղ ձևով):

Մարդը նրա, ու թեև առաջվա նման գուրկ էր արտահայտությունից, սակայն աչքերը նման էին վիրավոր աչքերի:

(1. հեռանալ, 2. եղնիկ, 3. դիտել, 4. դեմք)

- 1) 3, 2, 1, 4
- 2) 1, 4, 2, 3
- 3) 1, 2, 4, 3
- 4) 3, 1, 4, 2

64 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ չկա:

- 1) Մայքը, հեռանալով պատուհանից, տխուր նայեց հեռախոսին. գուցե Էմման դեռ չի քնել կամ գուցե սպասում է իր զանգին:
- 2) Գոյություն ունի անվիճելի մի ճշմարտություն. այս կամ այն ժողովրդի ներկան հասկանալու համար, անհրաժեշտ է իմանալ նրա վաղնջական պատմությունը:
- 3) Լույս տեսավ Չարենցի նոր ժողովածուն՝ «Գիրք ճանապարհի» վերնագրով, նոր տազնապներ բերելով բանաստեղծի՝ տազնապներով լի առօրյային:
- 4) Եվ ահա վիմափոր տաճարի դռներից դուրս եկան սպիտակազգեստ դպիրները, նրանց հետևից՝ սարկավազները, իսկ վերջում՝ բարձրաստիճան եպիսկոպոսներն էին ու վարդապետները:

65 Ա. Բակունցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը.

«Աշուն էր, սլայծառ աշուն...»

Օդը մաքուր էր, արցունքի պես ջինջ: Կապտավուն սարերն այնքան մոտ, այնքան պարզ էին երևում, որ հեռվից կարելի էր համարել նրանց մաքուր լանջերի բոլոր ձորակները, կարմրին տվող մասրենու թփերը»:

- 1) «Խոնարհ աղջիկը»
- 2) «Սպիտակ ձին»
- 3) «Ալպիական մանուշակ»
- 4) «Միրհավ»

66 Տրվածներից ո՞րը Հ. Թումանյանի քառյակի առաջին տող չէ:

- 1) Կյանքս արի հրապարակ, ոտքի կոխան ամենքի
- 2) Էսպես անցան շատ տարիներ
- 3) Իմ կնունքին երկինքը՝ ժամ, արևը՝ ջահ սրբազան
- 4) Ամեն մի սիրտ ցավով լցվեց մեր դարում

67 Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Էյֆելյան աշտարակը կառուցվել է՝ ի պատիվ Ֆրանսիական մեծ հեղափոխության հարյուրամյակի: Աշտարակի առանձնահատկությունը միայն նրա յուրահատուկ տեսքը չէ. այն տարիների ընթացքում ունեցել է նաև մի շարք գործնական նշանակություններ: 19-րդ դարի վերջերին աշտարակը ռադիոհաղորդումների հեռարձակման փորձերի կենտրոն էր, իսկ 1922 թ. այստեղից հաղորդվեց առաջին ռադիոհամերգը: Երեք տարի անց աշտարակից կատարվեց հեռուստատեսային հաղորդման առաջին փորձը: Բացի հեռարձակումներից, աշտարակը ծառայել է նաև տարատեսակ փորձերով օդերևութաբանական շատ հարցեր ուսումնասիրելուն:

Բուն աշտարակի բարձրությունը 300 մետր է: Իհարկե, ժամանակին նման բարձրությունը ռեկորդային էր, բայց այսօր աշխարհի շատ քաղաքների՝ անհամեմատ ավելի մեծ բարձրություն ունեցող բազմաթիվ շինությունների կողքին այն այլևս չի ապշեցնում: Ներկայումս էլ Էյֆելյան աշտարակն իր ուրույն գրավչության շնորհիվ մնում է զբոսաշրջիկների նախընտրած վայրը, և տարեկան այդտեղ մի քանի միլիոն մարդ է այցելում:

Շնորհիվ 2022 թվականին աշտարակի վրա տեղադրված նոր ալեհավաքի, որը հնարավորություն է տալիս թվային ռադիոհաղորդումներ հեռարձակելու՝ նրա բարձրությունն այսօր կազմում է 330 մետր:

1. Սկսած 20-րդ դարի 20-ական թվականներից՝ Էյֆելյան աշտարակից այլևս հեռարձակումներ չեն արվում:
2. Էյֆելյան աշտարակը դեպի իրեն է գրավում միլիոնավոր զբոսաշրջիկների հատկապես իր՝ մինչև օրս չգերազանցված բարձրության շնորհիվ:
3. Էյֆելյան աշտարակից է տրվել ֆրանսիական առաջին ռադիոհաղորդումը:
4. Աշտարակը կառուցվել է օդերևութաբանական բոլոր երևույթները ուսումնասիրելու նպատակով:

68 Ո՞ր նախադասություններում ուղիղ խնդիր կա:

1. Մթության մեջ առկայծող աստղերը կախարդական կանթեղներ են թվում:
2. Քամին հալածում է մառախուղի թանձր քուլաները:
3. Մառախուղի փեշերից ցցվում են պղնձագույն ժայռերի հինավուրց գագաթները:
4. Քարափոր տների երդիկներից կապույտ ծուխը ձգվում է դեպի վեր և լիզում խոնավ ժայռերը:
5. Գարնան մթնկա գիշերներին ջրի վշշոցը ահարկու սարսափ է սփռում գետափի տներում, ձորերում:

69 Ո՞ր նախադասություններում սահմանական եղանակի բայաձև կա:

1. Ի՞նչ թաքցնեմ, էլ բան չունեմ Ես աշխարհից թաքցնելու:
2. Կրակն այնպես թող ճարճատի, Որ ծիծաղներ ծաղկեն ծալ-ծալ Ակոսներում մեր ճակատի:
3. Որքա՞ն պարզություն կա այս երգի մեջ, Որքա՞ն մանկություն և թախիժ:
4. Այսպես այդ երգը ամեն օր գալիս, Իմ բոլոր հուշերն իրար է խառնում:
5. Ես կուզենայի սովերն իմ բռնել, Պատահոտել առանց խղճահարվելու:
6. Հոգնել եմ արդեն հանդարտ հոսելուց, Իմ մտքերի հետ մթում խոսելուց:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Հետ, պես, համար, նման* կապերի հետ առաջին և երկրորդ դեմքի անձնական դերանունները հանդես են գալիս ոչ թե սեռական, այլ տրական հոլովով:
2. Խնդրառությունը դրսևորվում է թե՛ համադասական, թե՛ ստորադասական կապակցություններում:
3. Մասնավորող պարագայական բացահայտիչը երբեմն համաձայնում է բացահայտյալին, երբեմն՝ ոչ:
4. Ենթական և ստորոգյալը կապակցվում են համաձայնությամբ և խնդրառությամբ:
5. Համաձայնությամբ կապվող անդամները դրվում են միևնույն դեմքով, թվով և ժամանակով:
6. Հոլովական և խոնարհման վերջավորությունները կապակցման միջոցի դեր են կատարում: